

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u> Рік навчання: <u>3-й</u>, семестр <u>5-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Економіки та підприємницької діяльності</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.ф.е., доцент Томашук Інна Вікторівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>Tomashuk.inna@ukr.net</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Економіка підприємства» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 30 год.; практичні заняття - 28 год., самостійна робота - 92 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Під час вивчення дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Менеджмент і адміністрування», «Облік і оподаткування», «Діджиталізація бізнес-процесів», «Теорія організацій», «Економічна теорія (Мікроекономіка, Макроекономіка)», «Статистика».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися під час вивчення таких дисциплін: «Управління персоналом», «Аналіз господарської діяльності», «Аграрна політика та земельні відносини».

Призначення навчальної дисципліни

Формування у здобувачів умінь орієнтування в системі економічних явищ, здійснення аналізу та узагальнення вивченого матеріалу, умінь аналізувати сучасний стан економічної діяльності та оцінювати перспективи його розвитку, правильно застосовувати здобуті знання в практичній діяльності. Також надати економічну освіту в сфері менеджменту із широким доступом до працевлаштування і подальшого навчання. Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей, передбачаючи різні можливості зайнятості, кар'єри та подальшого професійного зростання.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування у майбутніх фахівців знань та вмінь, що створюють необхідне методологічне, організаційне та правове підґрунтя для здійснення фахової підготовки, що завбачує здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає відповідності програмним компетентностям.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Основними завданнями освітньої компоненти «Економіка підприємства» є вивчення особливостей діяльності та розвитку підприємства; дослідження сутності та сучасних тенденцій здійснення підприємницької діяльності; освоєння знань з організації діяльності та управління підприємствами; вивчення процесів формування і використання капіталу підприємства; формування практичних навичок з проведення розрахунків для оцінки результативності діяльності підприємства та обґрунтування оптимальних варіантів розвитку підприємства; набуття навичок самостійного, творчого використання теоретичних знань у практичній діяльності на підприємствах.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПР 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПР 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПР 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин. Теорії підприємств та основи підприємництва.	2	2	6
2	Цільові характеристики діяльності підприємства на ринку.	2	2	6
3	Зовнішнє та внутрішнє середовище господарювання підприємства	2	2	6
4	Основні фонди та оборотні засоби підприємства.	2	2	7
5	Персонал підприємства, продуктивність, стимулювання та оплата праці	2	2	7
6	Витрати підприємства і собівартість продукції, ціна та ціноутворення.	2	2	7
7	Планування виробничої діяльності підприємства та обсягів реалізації продукції.	2	2	7
8	Ресурсний потенціал підприємства та його ефективність	2	2	6
9	Матеріально-технічне забезпечення підприємств	2	2	6
10	Науково-технічний прогрес та інтенсифікація виробництва	2	2	6
11	Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємства.	2	2	6
12	Організація виробництва і забезпечення якості продукції	2	2	6
13	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2	2	6
14	Ефективність та конкурентоспроможність підприємства	2	1	5
15	Економічна безпека та антикризова діяльність	2	1	5
Разом		30	28	92

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій з викладачем. Навчальний матеріал освітньої компоненти, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	45	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	12	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, вирішення ситуаційних задач, вирішення задач, написати тези, статтю, есе, кейс; підготувати ребус, кросворд за темою)	20	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	15	2 рази на семестр	Тестування
Разом		92		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
2. Економіка підприємства : підручник під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
3. Економіка підприємства. Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарева та ін. ; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні» ; т. 166). ISBN 978-966-337-621-9
4. Мельник Л.Г. Економіка підприємства. Університетська книга. 2023. 874 с.
5. Шарко М.В. Мешкова-Кравченко Н.В. Радкевич О.М. Економіка підприємства. Гельветика. 2020. 436 с.

Додаткова література

1. Бурдяк М.І., Томашук І.В. Концептуальні засади формування стратегічних напрямків розвитку аграрних підприємств в умовах цифровізації економіки. *Бізнес-навігатор*. 2024. Вип. 1 (74). С. 3-16. DOI:<https://doi.org/10.32782/business-navigator.74-1>
2. Подолянчук О.А., Гудзенко Н.М. Капітальні інвестиції: нормативно-правове регулювання та облік. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки та практики*. 2021. № 2. С. 166-181.
3. Томашук І.В., Хаєцька О.П. Вплив аграрного сектору економіки на сталий розвиток сільських територій. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-1>
4. Томашук І.В. Вплив агропромислової інтеграції на підвищення ефективності виробництва та переробки сільськогосподарської продукції. *Управління змінами та інновації*. 2023. № 5. С. 33-43. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/20232-5-6>
5. Томашук М.С., Томашук І.В. Формування напрямів земельної реформи у забезпеченні ефективного використання ресурсів сільськогосподарських підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2024. Вип. 1 (74). С. 208-216. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.74-35>
6. Ігнатенко С.В., Томашук І.В. Сучасні тенденції автоматизації та цифровізації управлінського обліку в аграрних підприємствах: економічний аспект. *Економічний простір*. 2024. № 191. С. 465-472. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/192-3>
7. Мазур К.В., Томашук І.В., Томчук О.Ф., Коваль О.В. Маркетингова діяльність в аграрних підприємствах: реалії та перспективи. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. №2(68). С. 60-79. DOI: 10.37128/2411-4413-2024-2-4
8. Podolianchuk O., Tomashuk I. Formation of financial results of activities of agricultural enterprises of Vinnitsa region [Формування фінансових

результатів діяльності сільськогосподарських підприємств Вінницької області]. The scientific heritage. 2020. № 47. Р. 7. Р. 63-73.

9. Tomashuk I., Khaietska O., Boltovska L. Analysis of investment activities in the agricultural sector of Ukraine, determination of factors and ways of its activation. (Аналіз інвестиційної діяльності в аграрному секторі України, визначення факторів та шляхів її активізації). *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10. № 3. Р. 340-352. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-3-340-352>

10. Tomashuk I.V., Tomashuk I.O. Enterprise development strategy: innovation and internal flexibility. [Стратегія розвитку підприємства: інновації та внутрішня гнучкість]. *Colloquium-journal*. 2021. № 3 (90). Vol. 4. Р. 51-66.

11. Tomashuk I.V., Tomashuk Iv.O. Evaluation of efficiency of using resource potential of rural areas: methodological approach. [Оцінка ефективності використання ресурсного потенціалу сільських територій: методологічний підхід]. *Global trends and prospects of socio-economic development of Ukraine. [Світові тенденції та перспективи соціально-економічного розвитку України]. Scientific monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing. 2022. Р. 319-348.*

12. Tomashuk I.V. Functional content of reforming local authorities in the direction of increasing the efficiency of using the resource potential of rural areas. [Функціональний зміст реформування місцевих органів влади у напрямку підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу сільських територій]. *Economic and legal principles of economic growth in the post-crisis period: collective monograph. / Pasichnyk Yu., Lyashenko V., Radchenko O., Sukach O. [Ed. by Doctor of Economics Sciences, Prof. Yu. Pasichnyk]. Shioda GmbH, Steyr, Austria 2021. 290 p. [Економіко-правові засади економічного зростання у посткризовий період]. Колект. монографія. Австрія. 2021. С. 134-147.*

13. Tomashuk I., Baldynyuk V. Eco-innovation as a basis for sustainable development. *Three Seas Economic Journal*. 2023. Vol. 4. № 1, Р. 71-87. DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2023-1-9>

14. Tomashuk I. Competitiveness of agricultural enterprises in market conditions and ways of its increase. *Green, Blue & Digital Economy Journal*. 2023. № 1. Vol. 4, Р. 64-81. DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5169/2023-1-7>

15. Tomashuk I., Timhenko O., Zakharova T. Agricultural enterprise development strategy and its efficiency in the modern economic conditions. (Стратегія розвитку аграрного підприємства та її ефективність у сучасних умовах господарювання). *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10. № 2. Р. 265-281. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-2-265-281>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>

2. Офіційний сайт Міністерства юстиції України URL: <https://minjust.gov.ua>

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <https://ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України URL: <https://minagro.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України у Вінницькій області URL: <https://www.vn.ukrstat.gov.ua>
6. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL: <https://tax.gov.ua>
7. Офіційний сайт Верховної ради України URL: <https://www.rada.gov.ua>
8. Офіційний сайт Міністерства економіки України URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
9. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
10. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України URL: <https://www.msp.gov.ua>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань	6
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Виконання домашніх завдань	6
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни